

Turun yliopiston ylioppilaskunnan toimintamallit vähäosaisten opiskelijoiden tukemiseksi

**Hallituksen vastaus edustajiston ponteen lainakassan lakkauttamisesta ja
vähäosaisten opiskelijoiden tukemisesta**

25.11.2014

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	3
2. Opiskelijan toimeentulo	4
2.1. Sosiaalinen luototus.....	5
2.2. Opintotuki ja muut parannukset opiskelijan sosiaaliturvaan.....	6
2.3. Opiskelija-alennukset ja maksuttomuus.....	8
3. Terveystenhoito	9
4. Asuminen ja arkiaskareet	11
5. Opintojen joustavuus ja opinto-ohjaus	12

1. Johdanto

"Tämän ponnien hyväksyessään edustajisto velvoittaa hallituksen valmistelemaan vaihtoehtoisen keinon tukea TYYn vähäosaisia jäseniä lainakassan tilalle."

– TYYn edustajisto 29.1.2014

Turun yliopiston ylioppilaskunnan lainakassa lakkautettiin edustajiston päätöksellä tammikuussa 2014.

Lainakassasta jokainen ylioppilaskunnan jäsen oli tähän asti voinut hakea korkeintaan 200 euron pienen lainan tai korkeintaan 500 euron suuren lainan. Laina myönnettiin kahden takaajan omavelkaista takausta vastaan ja takaajilla ei lainanottohetkellä saanut olla omaa lainaa, eikä muita takauksia lainakassalle. Kaikista lainoista perittiin 13 euron toimituskulut sekä Euribor 12 kk + 3 prosenttiyksikön suuruinen vuotuinen korko merkitylle laina-ajalle.

Perusteena lakkauttamiselle oli, ettei opiskelijan lainakassa nykymuodossaan ollut enää tarkoituksensa mukainen palvelu, eikä olennainen jäsenetu.

Lainan hakemisen kustannus oli noussut opiskelijalle kohtuuttoman korkeaksi, mikä johti lainakassan alhaiseen käyttöasteeseen. Luottotietojen tarkastuksen käyttöönoton myötä lainakassan väärinkäyttö oli saatu poistettua, mutta samalla lainojen hakijamäärät vähentyivät merkittävästi. Esimerkiksi vuoden 2013 aikana lainaa oli hakenut vain muutama opiskelija. Myös vaatimus kahdesta omavelkaisesta takaajasta ja lainalle asetettu korko nostivat kynnystä hakea lainakassasta lainaa verrattuna kaupallisiin lainoihin tai sosiaalietuuksiin.

Lainakassasta myönnetyt lainat olivat myös niin pieniä, ettei palvelu ollut soveltuva kattamaan esimerkiksi opiskelijan asumiskustannuksia tai suurempia investointeja. Korkeintaan 500 euron suuruinen laina oli pääsääntöisesti riittämätön esimerkiksi vuokravakuusmaksuun yksityisillä vuokra-asuntomarkkinoilla, joissa vaatimus vakuudeksi on usein vähintään kahden kuukauden vuokra.

Ryhmä Vihreä vasemmisto esitti ja edustajisto hyväksyi lakkauttamisen yhteydessä ponnien, jolla hallitus veloitettiin valmistelemaan vaihtoehtoinen keino tukea TYYn vähäosaisia jäseniä lainakassan tilalle. Hallituksessa sosiaalipoliittinen sektori otti vastuun ponnien vastauksen

valmistelusta. Valmistelutyö aloitettiin ottamalla yhteyttä ponnien takana oleviin edustajistoryhmiin ja viestimällä koko jäsenistölle lainakassasta luopumisesta. Tämän jälkeen ponnien vastaukseen kerättiin tietoa ylioppilaskunnan jo olemassa olevista tukipalveluista ja linjoista sekä ideoitiin uusia toimintamalleja, jotka myötäilisivät ponnien henkeä.

TYYN hallitus näki, ettei vähäosaisten opiskelijoiden tukemisen tulisi rajoittua pelkästään opiskelijan toimeentuloa koskeviin toimiin. Hedelmällisempää on tarkastella vähäosaisten opiskelijoiden tukitoimia kokonaisvaltaisena tukiverkkona. Tämä käsittää toimeentulon lisäksi toimivan terveydenhuollon, sosiaalipalvelut ja yliopiston tukipalvelut sekä näiden tuomisen opiskelijoiden tietoisuuteen sujuvalla viestinnällä.

Tämä ponnien vastaukseksi kirjoitettu raportti tarjoaa laajan kuvauksen vähäosaisten opiskelijan jo olemassa olevasta tukiverkosta ja ehdottaa uusia toimintamalleja tukiverkon vahvistamiseksi. Raportti on tarkoitettu avustamaan TYYN edustajiston työtä vähäosaisten opiskelijoiden tukemisessa.

2. Opiskelijan toimeentulo

TYY vaikuttaa opiskelijan toimeentuloon ja sosiaalietuuksiin linjapaperinsa mukaisesti monilla eri areenoilla. Vaikuttamisen keskiössä on opiskelijan pääasiallinen tulonlähde, opintotuki, mutta myös muut opiskelijalle merkittävät sosiaalietuudet huomioidaan edunvalvonnassa, kuten toimeentulotuki, yleinen asumistuki, sairauspäiväraha, perhe-etuudet ja kuntoutumisen tuki. Toimeentulopoliittinen keskustelu onkin viime vuosina siirtynyt opintotukivaikuttamisesta laajempaan käsitykseen sosiaaliturvajärjestelmän uudistamisesta – lopulta kohti perustuloa.

Vaikuttamista tehdään eri sidosryhmissä, kuten Turun yliopiston opintohallinnon, opintotukipalveluiden, ja opintotukilautakunnan ja Turun toimeentuloverkoston kautta. Toimeentuloverkoston säännöllisiin kokouksiin osallistuvat edustajat neljästä korkeakoulusta sekä Kelasta, kaupungin sosiaalitoimesta, YTHS:ltä ja TYS:ltä. Ylioppilaskunta tekee myös yksittäisten virkamiesten kanssa arkipäiväisessä työssään yhteistyötä opiskelijoiden neuvonnassa ja ohjauksessa.

Vaikuttamisen työvälineistöön kuuluvat myös lausunnot lakiesityksistä ministeriöille Turun yliopiston ja Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) kautta sekä viestintä ja mediajulkisuus. Viime vuosina ylioppilaskunta onkin tehnyt useita ulostuloja koskien opiskelijan taloudellista asemaa.

Näkyvimmit olivat kaksi suurkampanjaa: *Opintotuki indeksiin* ja *Näpit irti opintotuesta*. Jälkimmäinen huipentui Helsingissä vuonna 2013 järjestettyyn 5 000 ihmisen suurmielenosoitukseen.

Opintotuen muutoksista viestintä niin opiskelijoille, alayhdistystoimijoille kuin yliopiston henkilökunnallekin on erittäin keskeisessä asemassa. TYYn vuonna 2014 uudistuneet nettisivut, vakinaistettu tiedottaja ja tiivis yhteistyö yliopistoviestinnän kanssa tarjoavat tähän aikaisempaa laadukkaammat työvälineet.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- TYYn uudistuneille nettisivuille kootaan keskeiset tiedot opintotuesta ja opiskelijan tukipalveluista, kuten Kelan sähköisistä palveluista ja Turun kaupungin sosiaalitoimen yhteystiedot.
- Opiskelijoille järjestetään vuosittain opiskelijan oman talouden hallinnan koulutus sekä jo perinteeksi muodostunut kesän toimeentuloinfo yhteistyössä opintotukipalveluiden kanssa.
- Kaikille Turun yliopiston opiskelijoille lähetetään toimeentulokirjeet sähköisesti opintotuen ja muiden keskeisten sosiaalietuuksien muutoksista. Samanlaista viestintää sosiaalietuuksien muutoksista tehdään myös yliopiston henkilökunnan suuntaan.

2.1. Sosiaalinen luototus

Sosiaali- ja terveysministeriön mukaan sosiaalisen luototuksen tarkoitus on ehkäistä taloudellista syrjäytymistä ja ylivelkaantumista sekä edistää ihmisen omaa taloudenhallintaa. Kunta voi myöntää sosiaalista luottoa henkilölle, jolla ei ole vähävaraisuutensa vuoksi mahdollista saada kohtuuehtoista luottoa muulla tavoin, mutta jolla kuitenkin on kyky suoriutua luoton takaisinmaksusta.

Luottoa voidaan myöntää muun muassa velkakierteen katkaisemiseen, kodin hankintoihin, asumisen turvaamiseen, työllistymisen edistämiseen ja sosiaalisen kriisin ylittämiseen. Riippuen kunnasta luottojen suuruus voi vaihdella 200–10 000 euron välillä kunnittain. Takaisinmaksuaika

on tyypillisesti enintään viisi vuotta, mutta esimerkiksi Lahden kaupungissa opiskelijan saaman luoton takaisinmaksu alkaa vasta opintojen päättymisen jälkeen.

Luototuksen käyttö on kunnille vielä toistaiseksi vapaaehtoista. Vuonna 2014 noin kolmekymmentä kuntaa tarjoaa asukkailleen sosiaalista luottoa, mutta Turun kaupunki ei ole yksi näistä.

Sosiaalisen luototuksen käyttöönotto Turussa olisi paras keino tuottaa palvelua, joka vastaisi ylioppilaskunnan lainakassan alkuperäistä tarkoitusta. Se olisi matalankynnyksen luottoa, jota myönnettäisiin vähäosaisille opiskelijoille, joilla ei ole mahdollista saada kohtuuehtoista kaupallista lainaa elämisen perustarpeisiin tai velkakierteen katkaisemiseen.

On kuitenkin tärkeää, ettei sosiaalista luottoa sovelleta niin, että siitä eivät opiskelijat voisi hyötyä. Esimerkiksi Helsingin yliopiston ylioppilaskunta sai päätöksen eduskunnan apulaisoikeusasiamieheltä, ettei oikeutta toimeentulotuen saamiseen voida rajoittaa sillä perusteella, että asiakkaalla on mahdollisuus saada sosiaalinen luotto. Joidenkin muiden sosiaalietuuksien myöntöperusteissa, kuten toimeentulotuessa, opiskelijalta edellytetään opintolainan nostamista, ja myös käyttämätön opintolainan huomioidaan pääsääntöisesti opiskelijan tuloksi.

TYY on vuonna 2014 kampanjoinut sosiaalisen luototuksen puolesta Turun Sanomien mielipidekirjoituksella ja sisällyttämällä sosiaalisen luototuksen käyttöönoton Ryhmä 30 000:n kunnallispoliittiseen ohjelmaan. Lisäksi aihetta käsitellään Turun toimeentuloverkoston kokouksessa tammikuussa 2015.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- Turun kaupunki ottaa käyttöön sosiaalisen luototuksen, jota vähävaraiset opiskelijat voivat hakea menettämättä muita sosiaalietuuksia.

2.2. Opintotuki ja muut parannukset opiskelijan sosiaaliturvaan

Opiskelijan pääasiallisen tulonlähteen, opintotuen, käyttäminen koulutuspoliittiseen ohjailuun on ongelmallista vähäosaisten opiskelijoiden kannalta. Mikäli opiskelijan opinnot eivät edisty vaaditulla tavalla, on hän vaarassa pudota opintotuen ulkopuolelle. Tukikuukausien leikkaaminen,

opintotuen kaksiportaisuus ja 20 opintopisteen vähimmäisopiskeluvaatimus ovat kaikki muutoksia, jotka ovat lisänneet opiskelijaan kohdistuvaa painetta.

Opintotukea (opintoraha, asumislisä ja opintolaina) tulisikin kehittää TYYn poliittisen linjapaperin mukaisesti tukemaan täysipäiväistä opiskelua ja seuraamaan elinkustannusten kehitystä. Opiskelijat on otettava huomioon myös muiden sosiaalietuuksien jakoperusteissa, ja siirtymisen opintotuesta jonkin toisen etuuden piiriin on oltava mahdollisimman yksinkertaista.

Opiskelijat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan opiskelijoiden keskuudessa on useita erityisryhmiä, jotka tarvitsevat erilaisia tukimuotoja. Yksi näistä ryhmistä koostuu perheellisistä opiskelijoista. Vähintään yhden alaikäisen lapsen huoltajia vuoden 2012 julkaistun Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimuksen mukaan on noin 9–11 prosenttia kaikista opiskelijoista. TYYn Perheelliset-projektin osana keväällä 2014 tehdyn kyselytutkimuksen mukaan noin 24 prosenttia vastaajista koki toimeentulonsa jatkuvasti niukaksi tai epävarmaksi. Yli puolet vastaajista koki opintotuen huoltajakorotuksen ensisijaisena yliopiston ulkopuolisena keinona parantaa perheellisten opiskelijoiden asemaa.

Toisaalta myös positiivista kehitystä vähäosaisten opiskelijoiden näkökulmasta on tapahtunut. Esimerkiksi opintotuen opintoraha sidottiin kansaneläkeindeksiin opiskelijaliikkeen pitkän vaikuttamistyön tuloksena 1.8.2014. Myös vähäinen opiskelu sairauspäivärahalla on nykyään mahdollista, mikä helpottaa siirtymistä elämäntilanteista toiseen.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- Opintotuen asumislisä irrotetaan opintojen etenemisestä, ja siihen tehdään tasokorotus, jotta etuus vastaisi paremmin nykyisiä elinkustannuksia etenkin suurimmissa opiskelijakaupungeissa. Lisäksi arvioidaan mahdollisuuksia yhdistää opintotuen asumislisä ja yleinen asumistuki. Edellytyksenä tälle on, että yleinen asumistuki muutetaan yksilökohtaiseksi ruokakuntakohtaisuuden sijaan ja tuen tulorajat yhtenäistetään opintotuen tulorajojen kanssa.
- Opintotukeen tehdään huoltajakorotus.
- Turun kaupunki kohtelee opiskelijoita yhdenvertaisesti toimeentulotuen asiakkaina. Käyttämätöntä tai jo nostettua opintolainaa ei saa laskea opiskelijan tuloksi ja hyväksyttävät asumiskustannukset tulee katsoa samantasoisina muihin kuntalaisiin

verrattuna. Sosiaalityön ja etsivän nuorisotyön saatavuus ja oikea-aikaisuus on taattava riittävällä resursoinnilla.

- Kuntoutuksen asiakastukiryhmän jatkuvuus on turvattava, kun kuntoutuksen lainsäädäntöä uudistetaan. Osa-aikainen opiskelu tulee mahdollistaa kuntoutustuella.

2.3. Opiskelija-alennukset ja maksuttomuus

Opiskelijaetuudet eri tuotteista ja palveluista muodostavat tärkeän osan opiskelijoiden tunnistamista erityisryhmänä, jonka tulot ovat keskimääräistä väestöä pienemmät. Valtakunnallisten opiskelijajärjestöjen omistama verkkopalvelu Frank neuvottelee ja kokoaa yhteen keskitetysti valtakunnalliset opiskelijaedut ja -alennukset. Näitä ovat esimerkiksi Matkahuollon ja VR:n matkalippujen opiskelija-alennukset. Lisäksi TYY vaikuttaa kunnallispoliittisin keinoin paikallisiin opiskelijaetuuksiin, kuten Turun kaupungin ja naapuruskuntien Föli-bussilippujen opiskelija-alennuksiin.

Ylioppilaskunta on vuoden 2014 aikana saanut useampia yhteydenottoja jäseniltään Föli-bussilippujen opiskelija-alennusten myöntöperusteista. Ongelmana on, että opiskelija-alennusta ei anneta yli 30-vuotiaille opiskelijoille, joille ei myönnetä Kelan opintotukea. Käytäntö perustuu pelkästään ikään, sillä alle 30-vuotiaat opiskelijat ovat oikeutettuja alennukseen ilman opintotukipäätöstä.

Vähäosaisen opiskelijan kiinnittymistä opiskeluyhteisöön tukevat myös matalankynnyksen toiminta ja maksuttomat tapahtumat niin ylioppilaskunnassa kuin alayhdistyksissä. TYY kannustaa alayhdistyksiä järjestämään avointa ja maksutonta toimintaa sekä muistuttaa erilaisten opiskelijoiden yhdenvertaisesta kohtelusta alayhdistyskoulutuksissa. Ylioppilaskunta tukee alayhdistyksiä erilaisin avustuksin, jolloin yhdistyksillä on mahdollisuus periä matalampaa jäsenmaksua ja järjestää maksutonta toimintaa.

TYY tarjoaa myös suoraan ylioppilaskuntana tiloja ja tavaroita, joita jäsenistön on mahdollista varata ilmaiseksi tai lainata panttia vastaan, kuten Turku-salia ja Tyyma-astiastoa.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- Turun kaupunki myöntää opiskelija-alennuksen Föli-bussilippuihin voimassa olevaa opiskelijakorttia tai oppilaitoksen todistusta vastaan myös yli 30-vuotiaille opiskelijoille riippumatta Kelan opintotukipäätöksestä.
- TYY vaikuttaa SYL:n ja Frankin neuvotteluihin VR:n kanssa siten, että VR palauttaa opiskelijalippualennuksen entiselle tasolle. Opiskelija-alennuksen olisi aina oltava vähintään -50 prosenttia normaalihintaisesta junalipusta.
- Valtion ateriatuki on olennainen osa opiskelijan päivittäistä toimeentuloa. Tukea on nostettava samanaikaisesti aterioiden enimmäishinnan noustessa. TYY vaikuttaa Unicaan, jotta opiskelijaruuan hinta-laatusuhde pysyy tasokkaana. Opiskelijaruuan saavutettavuus läpi työpäivän ja viikonloppuisin turvataan.
- Alayhdistysavustuksia jaettaessa annetaan painoarvoa matalankynnyksen tapahtumille ja toiminnalle. Alayhdistyksille järjestetään alkuvuodesta yhdenvertaisuuskoulutus.

3. Terveydenhuolto

Toimiva opiskelijaterveydenhuolto on olennainen osa kokonaisvaltaista vähäosaisen opiskelijan tukiverkkoa. Opiskelijaterveydenhuollolla voidaan ennaltaehkäistä sairauksia ja puuttua terveysongelmiin silloin, kun ne ovat vasta aluillaan. Usein juuri opiskeluaikana opitaan pohja loppuelämän terveyskäyttäytymiselle.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) on yliopisto-opiskelijoiden terveydenhuoltopalvelujen pääasiallinen järjestäjä. YTHS tuottaa lisäksi tutkimustietoon perustuvia toimintamalleja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. YTHS:n asiantuntemuksen pohjalta korkeakouluihin on vakiintunut useita opiskelukykyä tukevia toimintamalleja, kuten opintopsykologipalvelut ja puheviestinnän kurssit.

Vuonna 2014 YTHS:n aseman ja rahoituksen turvaaminen on työllistänyt koko ylioppilaskunnan toimistoa. Maaliskuussa valtion kehysriihessä päätettiin leikata YTHS:lle opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) myöntämä 4,1 miljoonan euron suuruinen vuokratuki. Päätöksen

vaikutuksia lievennettiin myöhemmin porrastamalla avustuksen leikkaus siten, että vuokratuki puolitetaan vuonna 2015. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen eli sote-uudistuksen osalta oli aluksi epäselvää, miten opiskelijaterveydenhuolto toteutettaisiin uudistuksessa. Syksyllä 2014 annetussa lakiesityksessä opiskelijaterveydenhuoltoon ei kuitenkaan esitetty tehtävän muutoksia.

TYY on julkaissut vuonna 2014 YTHS:n puolesta useita julkisia kannanottoja, kuten blogikirjoituksia, mielipidekirjoituksia Turun Sanomissa ja Åbo Underrättelserissa sekä opiskelijaterveydenhuollon etuja esittelevän Youtube-videon. TYY, ÅAS ja YTHS:n Turun ja Rauman palveluyksikkö järjestivät yhdessä alueen kansanedustajille ja kaupunginvaltuutetuille keskustelutilaisuuden aiheesta. Saman vaikuttamistyön yhteydessä hallitus kontaktoi kaikki alueen kansanedustajat myös puhelimitse.

Muuttunut tilanne vaatii kuitenkin sopeutustoimia säätiön eri rahoittajatahoilta. TYY on lausunut neuvotteluissa opiskelijoita edustavalle SYL:lle, missä suhteessa ja miltä osin opiskelijoiden rahoitusosuutta voidaan korottaa. YTHS:n hallitus päätti nostaa opiskelijoiden vakuutusluonteista terveydenhoitomaksua 10 euroa opiskelijaa kohden. Erikoislääkäripalvelujen käyntimaksukorotuksia suunniteltaessa TYY on lausunut, ettei yksittäisen opiskelijan maksuosuus saa nousta kohtuuttoman suureksi. Joidenkin erikoislääkäripalveluiden tulee pysyä jatkossakin maksuttomina niiden erityisaseman vuoksi. Tällaisia ovat ainakin YTHS:n tarjoamat mielenterveyspalvelut. Mielenterveyspalveluissa asiakkaat muodostavat lähtökohtaisesti muita heikomman ryhmän ja palveluun hakeutumisen kynnyksen tulisi olla erityisen matala.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- YTHS:n maksut opiskelijoille eivät saa nousta kohtuuttoman suuriksi, kun säätiön taloutta sopeutetaan vuonna 2015. Opiskelija voi tällä hetkellä saada vapautuksen ylioppilaskunnan jäsenmaksusta ja YTHS:n terveydenhoitomaksusta varattomuuteen vedoten. Erikoislääkäripalveluiden käyntimaksujen kohdalla mahdollisuutta samankaltaiseen maksuvapautuskäytäntöön tulisi arvioida. Erikoislääkäripalveluista mielenterveyspalveluiden tulee säilyä poikkeuksetta maksuttomina.
- Turun yliopiston jokaisessa tiedekunnassa tulee olla YTHS:n tiedekuntayhteyshenkilö. Opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden kartoitusten sekä sähköisen terveyskyselyn tulokset otetaan huomioon Turun yliopiston hyvinvointijaostossa ja tiedekunnissa.

- Turun kaupunki myöntää vapautuksen terveyskeskusmaksusta voimassa olevaa opiskelijakorttia tai oppilaitoksen todistusta vastaan. Opiskelijoiden maksuvapautuksen poistamisesta on säännöllisesti keskusteltu. TYY vaikuttaa kunnallispoliittisin keinoin siihen, ettei opiskelijoiden maksuvapautuksesta vastaisuudessakaan luovuta.
- Kunnallisen terveydenhoidon maksuhyvitys opiskelijoille on säilytettävä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä.
- Nyyti ry:n verkkoryhmiä mainostetaan TYYn jäsenille. TYY järjestää Nyytin hengailuillan jäsenistölle.

4. Asuminen ja arkiaskareet

Asuminen on ihmisen perustavanlaatuinen oikeus ja opiskelija merkittävin yksittäinen kuluerä. Toimeentuloa käsittelevässä luvussa keskusteltiin jo asumisen tukien kehittämisestä vastaamaan paremmin todellisia elinkustannuksia etenkin suurissa opiskelijakaupungeissa, joissa asuntojen hinnat ovat nousseet niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla. Turun korkeakouluopiskelijoiden kunnallispoliittisessa kyselyssä opiskelijat arvioivat henkilökohtaisten asumismenojensa kipurajaksi 350–400 euroa. Tämän tiedon valossa TYY vaikuttaa ensisijaisesti Turun Ylioppilaskyläsäätiöön (TYS), etteivät asumiskulut nouse kohtuuttomiksi. TYS:llä vuokrien kehitys on ollut maltillista ja vuoden 2015 vuokratarkistusten kohdalla joidenkin TYS:n asuntokohteiden hintoja jopa alennettiin.

Vuonna 2015 TYY painottaa kunnallispoliittisessa vaikuttamisessaan eritoten opiskelijoiden asumistilannetta. Tavoitteena on selvittää erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden kohtaamat haasteet asunnon saamisessa, asumisessa ja asettumisessa opiskelupaikkakunnalle. TYY keskittyy asumisvaikuttamisessaan huolehtimaan siitä, että kansainvälisten opiskelijoiden asumiseen löydetään kestävä ratkaisu, joka mahdollistaa kansainvälisten opiskelijoiden sisäänottomäärän kasvattamisen tulevaisuudessa.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- Kehitetään yhteistyössä TYS:n, kaupungin ja oppilaitospappien kanssa Turun hätämajoituspalveluita.

- Tuetaan oppilaitospappien ja Turun alueen seurakuntien tekemää diakoniatyötä, jonka kautta opiskelijoille tarjotaan ilmaista ruokaa ja mahdollisuus arkisiin askareisiin, kuten pyykinpesuun, maksutta.
- Kartoitetaan opiskelijoiden asumiseen liittyviä ongelmia ja vahvistetaan kunnallispoliittista vaikuttamista.

5. Opintojen joustavuus ja opinto-ohjaus

Vähäosaisen opiskelijan kokonaisvaltaiseen tukiverkkoon kuuluvat myös Turun yliopiston toimintamallit ja tukipalvelut. Yliopiston tulee koulutuksen rakenteilla edistää opiskelijan opiskelukykyä ja ehkäistä syrjäytymistä. Koska vähäosaisuus voi koostua monenlaisista elämäntilanteista, on tärkeää tunnistaa opiskelijan yksilöllisen tuen tarve. Parhaimmat koulutuspoliittiset keinot tämän tarpeen tunnistamiseksi ovat opintojen joustavuus ja toimiva opinto-ohjaus. Näiden tavoitteiden toteuttaminen edellyttää TYYn edunvalvontasektoreiden toimijoilta laaja-alaista yhteistyötä ja ymmärrystä erilaisista elämäntilanteista.

Ehdotukset toimintamalleiksi

- Opintojen ohjauksen ja vastaanoton hyvien käytänteiden suositukset otetaan käyttöön kaikissa yksiköissä Turun yliopistossa. Opettajatuutoroinnilla on erityisen keskeinen tehtävä syrjäytymisen ehkäisyssä ja opintopolun läpikulusta opiskelijan kanssa. Kandidaattivaiheen opinto-ohjauksessa tehdään jo maisterivaiheen henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS), jotta siirtymä alemmasta korkeakoulututkinnosta ylempään on mahdollisimman sujuva. Opettajatuutorit panostavat ohjauksessaan erityisesti sellaisiin opiskelijoihin, joiden opintojen edistyminen on merkittävästi hidastunut tai jotka ovat olleet pitkään poissa opinnoista.
- Kaksiportaisen opintotuen takia vuoden 2011 aikana tai sen jälkeen aloittaneisiin opiskelijoihin otetaan yhteyttä, mikäli he eivät ole vielä saaneet alempaa korkeakoulututkintoaan valmiiksi ja ovat vaarassa pudota pois opintotuen piiristä.
- Turun yliopisto varaa riittävästi resursseja opintopsykologin palveluihin ja palkkaa mahdollisimman pian uuden opintopsykologin, jolle kuuluvat yliopiston henkilökunnan kouluttaminen ja opettajatuutoroinnin kehittäminen.

- Opiskelijoiden eri tukipalveluita esitellään opiskelijoille ja alayhdistyksille koulutuksissa.
- Joustavia opiskelumahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti koko Turun yliopistossa. Seuraavaksi panostetaan ympärivuotiseen opiskeluun, kurssien päällekkäisyyden vähentämiseen ja sähköisen tentin edistämiseen.

Lisätietoja:

Virva Viljanen

Hallituksen sosiaalipoliittinen vastaava

Turun yliopiston ylioppilaskunta